

L ^A 3778 L/n

Otomars un Suzija,

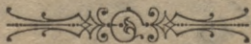
jeb :

Uf moku benka.

Vehturigs stahsts is Ģuraidas inkroi-
sizijas laiķeem,

no

Ģ. Ģilinsķij.

Rigā, 1907.

Ģ. Ģ. Vihtola apģahdibā, Marijās eelā Nr. 4.

810-32

0309106386

1953

L. V. B.
 No. 165.902
 Id. 165.902

LA 1050

28

paib. 17 VII 79

Druķatā A. Ģemuta drūfataivā, Jelgavā, Katotu eelā Nr. 82.

1907

Gewads.

Bija laiki no kureem jafaka, la tee bija fpaidu un moku pilni kuroš zaur mozifčanam un breefmigam fpihdšinafčanam domaja isdabūt pateefību. Bet lai Deews Rungs vafarga, tad lahds krita, tā fauktās fpaidu teefas rokās. Spanija ir seme, kurā fpaidi (inkwiſizija) ſtahweja fawā laikā pilnoš ſeedoš un kura atrada leelu peekriſčanu, ſewiſki pee katoku garidsneekeem. Domehr winas iſplatiſtaji bija wiſwairaf jeſuiti. Šhi breefmigā teefafčanās lahrtiba iſplatijas arweenu wairaf un wairaf uſ wiſām puſem, beidsot ſafneeda ari Wiſſemi, lai gan ne taħdā mehrā, la Spanijā, kurā, ſinams, atradās minetas teefas ſchuſpulis un perellis, tatſchu ſchur un tur wina tika eewesta un pee daſcheem nelaimigajeem „noſeedſneekeem“ iſleetoja.—

Kad laſam ſtaħſtinu par „Turaidas jumprawu“ Roſi,“ tad dabujam ſinat, la ari Turaidas pill atrodas ſchahda fpihdšinafčanās teefa un la tai peedereja daudſ moku riħli, kureem wina toreif gribeja newainigo Wiktoru liſt možit.

No ſcheem laikeem nu uſglabajees lahds pateefs ſtaħſtinſch, kurā teel weſta Turaidas pilš moku un fpihdšinafčanās teefa muħfu gara agu preelſchā lihbs ar winas moku riħleem tā ari winas bendem, bendes kalpeem un zeetſirdigeem teeſneſcheem.

1. nodala.

Otomars un Luzija.

Winos laikos dšihwoja Turaidas pili tahds godigs brunineeks
wahrdā Weits bet wina feewu fauja Matildi.

Schim laulatam pahrim Deews bija dahwinajis flaištu un mi-
ligu meitinu, kura kristibā bija dabujufi wahrdū Luzija.

Schi Luzija bija pateefi toti flaišta, patihlama tā wijolite un
krahfchna tā patlaban upslautufi rose.

Tomehr flaištums naw wifs latru reisi laimes dewejs, ihfajā seedoni
ihfajā dšihwes muhschibā; bet gan drihsat fahpju un ruhpu nefejs.

To ari nu wajadsjeja peedšihwot Luzijai, kad wina bija palikušā
17 gadus weja; laifligais Turaidas pilstungs Gundis bija us fcho
flaistuli metis fawas labrigās azis un nu wehlejšs to eeguht par fawejo.

Bet Luzija prata no usmanigā kunga arweenu issfargatees un
tā nelā iswairitees, lai gan winfch fchis fchā un tā wikinaja un
apfolija tai waj pat debefu walstibu.

Wanam tā neisdewās tā neisdewās fcho nenoseedšigo behrnu
famaitat un fcho patlaban usfeedejufcho puki noplukht.

Bes tam Luzija bija apfolijufees pilsustrauga dehlam Otomaram.

Par to nu pilstungs Gundis toti faskaitās, un nospreeda, Otomaram
atreebtees, un wišadā finā fchos laimigos zilweku behrnus fchirt, un
ja wajadšigs Otomaru famaitat.

Tapehš winfch nu gaidija, tā wiltigs tigers, us isdewigu brihdi
fawu upuri tā nelā famalt un nogahdāt pee malas.

Un tahds brihdīs atnahza ahtraki, nelā winfch. bija zerejis.

Taisees, taipees, fataifees

Pazeest behdas molas;

Tizib's brunam apleezees,

Glahbt war Deewa rolas.

2. nodala.

Negaidīts usbrukums Turaidas pilij.

Rahdā pavafaras nalsnīnā, tad wiņi duņeja faldā meedfīnā, atflaneja no torna waktneeka taure, par sīhmi ka eenaidneeki tuwojotees.

Izēhlas leela fajufchana un burfma.

Brunineeki lehza lahjās aplika ahtri brunas, ķehra pehž sobeneem un fchēhpeem un feidsās uš flakteem pee firgeem.

Neweens nebija gaidijis uš eenaidneekem, kuzi paleizotees, nakts tumšibai, jau bija uslihdufchi pa stahwo klints krauju lihds pat fargu muhrim un taiņjās to eelaust.

Bet fchis darbs bija gruhtumu un breesmu pilns; jo tilklīds Turaidas brunineeki to pamantis, tad akmēni un bakki flaldis winu galwas un fadragās winu lozektus.

Un ta ari notika.

Turaidas brunineeki bija jau fen daudz un daschados kautinos duhŃchu un isturibu peerahdijufchi, un winu flawa fneedsās tahku jo tahku.

Ari fchini reise wini sinaja, kas katram darams, ari fchini reise wineem netruhla isweiziba un kreetniba, ari Otomaram ne, kurŃch tapat la žiti dewās uš muhra, eenaidneekus aisdŃht.

Un re, — drihŃ ween drahšās akmēni un Ńmagi klufchi uš eenaidneeku galwam un fatreeza winu kassus.

Un kaut gan wini metās ahtri atpakal, tomehr no stahwa krauja wēdamees akmēni un bluki tos panahza, nogahsa Ńemē un pabarija daudseem galu.

DrihŃ ween islikas itin ka eenaidneeki buhtu aisdŃhti un uswahreti; tomehr kas tas?! — Pehž lahdam minutem tatschu parahdijas wairal eenaidneeki Turaidas pils pagalmā un eesahla muhŃejos Ńist, durt un kapat. — Un winu flaits tapa arweenu leelats un leelats, litās ka wini islihtu no Ńemes; —

Izēhlas breesmiga žihna.

Seme dimdeja un sobeni flaneja un garee pihki atŃitas pret eenaidneeku brunam. —

Weidsot Turaidas brunineeki pamanija, ka eenaidneeki islihdā no lahda Ńlepena ganga, kurŃch tilai pilskungam Gundim un dascheem uŃizameem brunineekem bija Ńinams.

Bet tã ka eenaidneeki tikai pa weenam, ja daudf pa diweem wareja isliht, pa fchaurajam, femajam ganga dselschu durwim, tad nenahtãs wifai gruhiti tof turpat uf weetas noht un pahrejos noga- linat lihbf beidsamam wihram.

Ganga dselschu durwis tifa nu atkal aistaitas un leelt atmeni aihwolti preelchã, tã ka no eekluhfchanas pils pagalmã newareja buht ne runas.

Nokautee eenaidneeki nu tifa aplaupiti, brunas un eerotfchi atnemti un tad pahrmesti pahr muhri, kraukteem, wanageem un wahr- nam par baribu.

Tomehr Turaidas pill walidija wehl arweenu leels ustraufums; jo brunineeku starpã wajađeja atrastees lahdam nodewejam, lahdam negehlím, kas eenaidneekem parahdijis un atwehriš flepeno gangi.

Pilskungs ruhja tã aistaitinats lauwa un nesinaja aif leelam duřmam tur dehteos. Winřch nu nořahdija wifur flepenus fargus, kuru usdewums bija, kãtru brunineeku ustraufit un mehginat wainigo uřdabut.

Bet kad pill walidija atkal meers un klufums, tad Otomars eedomajãš fawas lihgwinaš Luzijas. Winřch prahtoja :

„Deews šina, ka winai klahjas? — Waj tikai nebuš pahrbijufees; jeb manis deht nobehdajufees; — eefchu drufzin paraufit, to gan wina dara? — Waj ta gan wehl řpirgta un weřela, jeb aif bailem un behdam flima! —“

Tapehř winřch nu lihda pãflepen gar fargmuhri uf pilsuřtrauga mahjinu; bet tifa no flepenã farga fatwehrtš un aifweřš pec pilskunga. —

„Augřlais Kungs,“ fargš šinoja, „řcho jauno brunineeku no- twehru tajã azumirkl, kad winřch lihda gar fargmuhri uf flepenã ganga puř. Ro winřch tur melleja, nesinu, tapehř atweđu winu řchurpu, lai řuhřu augřtiba to isklauřchinatu un nodotu řawu řcheh- ligo řpreedumu; jo man řchleet, ka řchim jauneklím naw tihra řirds- apřina.“ —

„Aha,“ pilskungs eřauřas, „ tad Tu eři tas nodewejs un řpreegš?! — Nu, řen jau eřmu domajis, ka lahdš řpreegš atrodãš brunineeku starpã? — Ģe, — teiz man, kadehř Tu gribeji atkal atdarit ganga durwis?“

Otomars nobahleja; winřch šinaja ka pilskungs netura uf winu labu prahtu, tomehr řawu newainibu řinadams drořchu balři atteiza:

„Ģeenitš pilskungs, eřmu řawam ordenim uřtižigš lihbf nahwei

un man nenah! ne prahtā fawejus nobot! "

"Suns, Tu melo! " Gundis brehza. "Sinu, — sinu itin labi ka ar labu neisdabuschu no tewim nekad pateesibu dsirdet; tapeh3 isleetoschu tos lihdselkus, kuri man pee rokas, kamehr nebuhs3 issfazijis flaidru, gaischu pateesibu! — Bihri wedat winu projam un eewee-tojat to torna tumshajā pagraba zeetumā, kamehr teefa winu fauks preefchā! ! "

Uu nu peesteidsas wairat brunineeki Dtomaram klast, fagrahba to ar dselshu rokam un aishweda us baigo, tumsho zeetumu, siiprus fargus nostahdidami preefch torna leelajam dselshu durwim.

Schini zeetumā ne-eespihdeja ne masakais faules starinsh. Wina feenas bija glotainas un flavjas un nelaba smaka peepildija neomuligo telpu. Tikai druflu falmi atradās tajā, kurus wajadseja tā fakot fatausit. Ai, un schini zeetumā bija daschs labs brunineeks islaidis fawu garu un no semes wirsus pasudis us wiseem laiteem. . . .

Ne reti wini nobeidšās bada nahwē.

Un nu schini breesmigajā zaurumā bija jasmol un jatrih3 ari newainigajam Dtomaram, kamehr spreedums nebija par winu wehl taišits!

3. nodala.

Kā Suzija ischhlojās peh3 Dtomara.

Mahzees pazeest mokas,
Kamehr Deewa rokas,
Tewi ispestis!
Mahzees Winu luhgtees,
Bailēs neishruhtees —
Deewu peefauzis. —

Suzija nesinaja aish leelam firdshahpem un schehlumcem kur dehtees kur palitt.

Wina waimanaja un lausija rokas, kad dabuja sinat, ka Dtomors eelits wisbreesmigajā zeetumā. —

Wina bija pahrliezinata, ka winsch esot newainigs un bija gatawa waj fawu dshiwibu litt kihlā par fawu karsti miškoto draugu.

Tomehr kaut kas Dtomara labā bija jadara.

Bet kas gan?

Waj tur nestahweja bahrgais Gundis winas gara azu preefchā? —

Ja, — laifligais Gundis kuram wina nebija padewufees. Tāfchu fchis wihs nu bija tas weenigais, kas winai wareja atdot Otomaru. „Turpu pee pilskunga,“ wina murminaja, „turpu pee zeefirdigā wihs un mana mihtāka eenaidneeka!“ —

Wina apwilkā fawas wiślabakās drehbes un dewās uf pilskunga dšhwolli.

Tur noktuwufi, wina krita pee bahrgā kunga kahjam un ņehlu ņehlu balfi luhdsās:

„ņehligais angstais kungs, efmu pahrlēzinata, ka Otomars ir newainigs tapeh; luhdsu laifchat winu if zeetuma ahra. ņehligais kungs neleekat winam zeeft nepelnitas molās un ņahpes! — Apschelojatees par winu un pallaufat manu padewigo luhgumu!“

„Dho, duhjina,“ pilskungs ņkarbu balfi atteiza; „waj tu jau til dšiti fchi negehka meefās eelodufees, ka pat nekānees nahft par winu luhgt? Ne, — ne, — nodewejs nepelna ņehlastibas un ja es to apschelotu, tad es patš apgrehlotos pret muhsu ņwehto ordeni un pret latru godigu bruneneeku un uskrautu ņew lahstus un kaunu. Otomara leetai jadod likumigs wirseens un ja winsch leegfees un neif-ņajis pateefibu, tad gan moku rihti atdaris winam muti!“ —

Duzija eebrehsās ņahpigi un ņatrizinatu balfi ņajija:

„ņehligais kungs, nu tad nemat mani un leekat wina weetā zeetumā; ņinu ka winsch nebehgs un nepaliks man neustizigs. Duhds u, nemat mani un atlaiņchat Otomaru! Es luhgņchu deenā un nakti par Zums Deewu un Winsch neleegs Zums ņawu ņwehtibu!

„Deefgan“ pilskungs duņnu pilnu balfi eefauzās, „Tawu luhgumu newaru ispildit, tomehr tewi un tawu tehwu apņolos taupit; jo ka tu ņini, mana ņrds naw wis pret tewi weenaldsiga, ņewiņchi ņchodeen ne, kur Tu isņlatees til ņlaista! Taws Otomars ņahw ņarj mani un Tawi; weenam no mums ir jaktiht, un tā lā man patihkās wehl dšhwot, tad lai winsch kriht, lā pelnijis, ņewiņchi zaur bruneezibas ņwehto likumu pahrkahpumu un godigu bruneneeku goda apgahniņchanu. Uņzelees Duzija, — Tu wari eet. — Zeru, ka wehlaki redņefimees un tad runaņim par zitam leetam. —“

Duzija uņehlās, bet redņedama, ka winas luhgums netop nebuht eewehrots, wina isgahja ņtreipukodama no zeetfirdigā un netaiņna pilskunga teljam.

Buzijas fehras bija leelas, wina staigaja ap stipro torni, kura apakšā atradās Otomara baigais, reebigais zeetums.

Wina pefspeeda fawu karsto peeri pee muhra bet winšč bija auksts un bejjubtigs. Winšč nefaprata winas waimanas. Wina fawja weenu reisi par otru :

„Otomar, — Otomar !“

Bet Otomars nefadfirdeja wis fawas dahrgās lihgowinas fawzeenus, jo beese, zeete muhri aistureja winas schehluma pilno, maigo balsti. —

Behdiga, falaustu un fagraustu firde wina eegahja atkal fawa tehwa dshwolki.

Meitin kapehž fehrojees ? —

Krustu panest mahzees ; —

Deewa zelus wehrojees,

Behdas raises stahsees. —

4. nodala.

Uš motu bentla.

Brunneezibas teefa tureja fehdi.

Winas preeksneeks bija Turaidas pilskungs Gundis. —

Tapehž wareja gan domat kas Otomaru fagaida.

Rinki, striki, dselšču ahki

Struhwes, zirpi, staipekli.

Bahtagas un motu kaški,

Afinaini tratpekli ! —

Li, un uš wifu teefneščā fejam bija redsama stingriba un bejjuh-tiba.

Bija jateefa nodewejs un jataifa bahrgs, afs fpreedums.

Teefas telpas atradas kahds palahpeenus apakšč semes.

Winas bija plafčas un welweteem greesteem.

Teefas istabas widā stahweja garšč, ar melnu wadmalu aplahsts galds, uš kura dedja diwas wasku fwezes, fwina lukturos, starp kureem atradās krusts ar apseltitu Pestitaja tehlu.

No teefas galda, pa labu roku bija redjami fawadi rihti un daiki, starp kureem stahweja kahds druknis mihrs, ihseem farlaneem mateem, apaku, bruhnfarklanu feju, farklanos kreelos un pelekam bilsem

Tas bija ņējis teefas bende; bet wina palihgi bija lahdi ņēņi, wiņ uņbrauzitam peedurknem un baņam lahjam. Ari wina biņņes bija lihdi pat zekeem uņlojitas, ta la wina lahju ņilbi bija pilnigi redņami.

Teefneņi bija lahdi diwpaņmit, wiņ plateem, melneem mehtekeem gebrufņees baltam krawatam ap kaņlu.

Wini ņēhdeja weenā rindā aif galda, ņeņas uņ durwju puņi pagreeņuņi, bet wina widū atradās Gundis. —

Otomars tika no diweem apbrunoteem wihreem aifweņis teefas preekņhā.

Winaņ iņņlatijās baņlā, un nowahrņis un wina aņis raudņijās ņihwi uņ ņemi.

Dihņh klufums waldija teefas telpās.

Pilslunga ņeja bija peenehmuņi ņarlanbruhru kraņu, bet uņ wina peeres parahdijās leelas ņweedru lahņes.

Winaņ uņņlatija Otomaru duņmu un eenaidibas pilneem ņlateeneem.

„Otomar“ winaņ eefahla, „brunneezibas teefa ņapulzejuņes Tewi, par wehl nekad neņņirdetu pahrlapumu un breeņmigu noņeegumu, teefat. — Tu topi apņuhņets, eenaidneekem parahdijis un atwehriņ Turaidas pils ņlepeno gangi, pa kuru tad tee ari eelausās pilt; bet patejotees muņu brunineeku duņņhibai un iņweizibai, wini tika nolauti, un wina meefas nodotas putneem par baribu. — Runā un paņaki, tapeh; tu to dariji?“

„Eņmu godigs brunineeks un kaņrā azumirklī eņmu gataws atdot ņawu diņhwibu par muņu ordeni,“ Otomars droņhu baņi atbildeja.

„Eņmu newainigs, tihņs wihrņs, tapeh; luhņu atdot man brihwibu, laņ man tagad nemta.“

„Tā, Tu wari uņ ņawu mihtalo runat, bet ne uņ mums ņaweem teefneņeem, lungeem un pawehlneekem.“ Gundis ņlānu baņi ņazija. „Ja gribi lai ņodu daudi maņ atweeglinajam, tad runa pareiņi un iņņaki pilnu pateņību. — Teiz kad tu atwehri un parahdiji eenaidneekem ņlepeno gangi.“

„To eņ nekad ne-eņmu darijis,“ Otomars atteiza. Eņmu godigs brunineeks un nekaņds nodewejs!“

„Runā taiņnibu, jeb eņ liņņu tewi ņiept uņ moku beņka. Redņi, wiņ jau ir ņalahrtots un bendes gaida uņ manu pawehli.“

„To warat dari,“ Otomars atteiza. „Eņmu gataws zeņi un mirt par ņawu neaptraipito wahrdu. — Bet augņta teefa, eņ wehl nemaņ neņinu, uņ lahdeem pamateem topu apņuhņets? Luhņu manu

noseegumu peerahdit ar leezineeleem.“ —

„Uf kahdeem pamateem?“ pilskungs mehdoſchu balſi fajija.
„Deezineeki, nahkat preeſſchâ!“ —

Un nu ſtahjas diwi brunineeki teefas preeſſchâ, weenu fauja Sa-
muelu, otu Konradu, kuru flawa nebija wiſai teizama un kuruſ ne-
taiſnais pilskungs jau agraki bija iſleetojis tà leezineekus daſchne-
ſchados atgadījumos bet wiſwairat nepatihlamâs leetas, kurâs wina
paſcha intereſes bija kertas. —

Schee nu nehmas ſtahſit, ka wini eſot redſejufchi jau ſenat, Oto-
maru gar pils fargmuhri loſchmajam, un pee flepenâ ganga dſelſchu
durwim paleetam ſtahwot. Bet tà ka nu Otomara tehvam eſot fle-
penâ ganga atflehgas, tad warot gan buht, ka Otomars buhſſchot ganga
durwis atflehdſis un eenaidneekeem ee-ſju un iſeju parahdijis. Bairat
tee neſinaja nelo paſagit.

Bet ſcho abu wihru leezibas pehz ta laika uſflateem, iſlilâs
buhſt flaidras un pateefas, tapehz neween wiltigais pilskungs, bet ari
ziti teeſneſchi bija pahrlleezinati, ka Otomars pateeſi eſot wainigs.

„Tu nu dſirdi,“ pilskungs duſmigu balſi fajija, „ka Tawſ
noſeegums ir peerahdits, bet ja Tu nu wehl neatſihſees, tad aidarifchu
Tew muti ar lihdselkeem, kuri Tew ſpeediſees lihds pat kauleem.“

„Eſmu newainigs,“ Otomars atbildeja, „tapehz nebihtos ne-
lahdas molas. Tomehr gribu dot pateeſibai godu un augſtai bru-
neneezibas teefai paſlaidrot, ka eſmu gan wehlu walaros gahjis gar
pils fargmuhri, bet weenigi tadeht lai tur aif ſuhra fatiktos ar ſawu
Luziju. Zita noſeeguma es neſinos. —

Ja Juhs nu, zeenitee kungi gribat mani mozit un ſodit, tad ſodit
mani par to ka es mineto jaunawu mihtuju uu mihtofchu lihds bei-
dſamam dwaſchas wilzeenam! — Bairat man naw to ſagit!“ —

Bet pilskungs eefauzâs:

„Wende, — ſtriki, pa-aullê druſzin ſcho ſuhrgalwi! —

Un tuhlin bendes kalpi peeſleidsâs Otomaram ſlaht, fafehja ta
roſas ar zeteem ſtrikeem, aiſlika aif fehjuma leelu dſelſchu ahki, pee
kura bija peeſtiprinata ſupra wirwe, kura gahja zaur lahdu, greeſtos
cemuhretu rinkî, un uſwilka Otomaru gaiſâ, pee wina lahjam peelil-
dami wehl ſmagas tſchuguna bumbas.

Par lahdu brihdi pilskungs uſzehlas no fehdelka un ſweſchadâ
balſi eefauzâs:

„Otomar, iſfaki pateeſibu un tuhlin tiſſi nolaiſis ſemê!“

Bet Otomara mute klufeja, lai gan wina rokas tika neschehligi staipitas, kurās karajās wifs meefas fwars un smagās bumbas, tā ka plaukti un delnas palika gluschi filmelnas.

„Labi,“ Gundis eefauzas, „bende, — lutinā t!“

Un nu tika atnesta kahda gara, leela muza kura no eefchas us ahreeni bija iifista no weenas weetās nelelam naglam kuras afee gali par kahdu puszollu stahweja muzas ahrpufē. Bet zaur muzas dibeneem bija isbahsts apakfch bomis jeb ase, ap kuru nu muza wehlās, tad afi pee abeem galeem willa.

Otomars tika nolaiists semē, nogehrbis gluschi plifs, nolists us muti us plahnū un rokas un kahjas peefeetas pee stipreem rinkeem, no kureem winfch newareja nekahdejadi atfwabinatees. Bendes kalpi nu fatwehra muzas afi pee abeem galeem un walstija pa mozekta muguru no galwas lihds pat papehscheem, tā ka no neskaitamam masam wahtinam isprahga afnis un Otomars zeeta breesmigās fahpes.

„Nu waj wehl nerunaf pateefibu?!“ pilskungs brehza.

„Man naw nekas ko fazit, Otomars kunkstofchu balfi atbildeja. „Tikai luhdsu, darat manai dshwibai drihs galu! — Newaru fchis molas izzeest!“ —

„Aha,“ pilskungs eeruhzās, „til zeetfardigu grehzineeku neefmu wehl nekad redsejis. — Bende, — staipit!“

Bendes kalpi nu atraiifja Otomara kahjas un rokas, pazehla to no semes, un afnainu, kahds winfch bija, usfweeda us motu benka. Wina kaku nu celika kahda kluzi, kurfch pee benka stipram engem bija peestiprinats, bet ap kahjam apmests strikis, kurfch tinās ap kahdu rulli, kas pee benka otra gala bija peestiprinats un zaur kura weenu galu bija isbahsti greeschamee loki. Kad nu fcho rulli greesa, tad mozekta muskuti un dshflas tika neschehligi staipitas un lauli waj is engem israuti. Schis breesmigās molas, nu ari Otomaram bija japanes, tomehr wina mute neatdarijās; tikai weenu weenigu reisi winfch eestenejās:

„Kungs Deewš, nepeelihdsini wineem fchos grehkus, ko tee pee manim padara!“

Beidsot rullis tika palaiists wakā un pilskungs eebrehzās:

„Bende, — fkr uh wes;“

Otomars nu tika nonemts no motu benka, noschdinats us plahna. Kahjas celiktas kahda smagā ofola bluft un us kahju ihlfchkeem uslittas

stanguweidigas dselsis, turas ar turpat atrodofcham fkruhwem, wareja arweenu zeeschali fakruhwet, ta la beidsot afinis issprahga pa pirkstu galeem ahra. Schis molas bija til breefmigas, la reti kahds nelaimigais wareja tas iszeest, neiffazijis pateesibu, laut ari pee tam daudf-reis meloja.

Tomehr Otomara stipra, wefeligd daba palihdseja schis negantas fahpes panesis un uf daschnebaschadeem jautajumeem no teefneschu pufes arweenu atbildet:

Efmu newainigs; luhdsu nokaujot mani, un neleekat man weltigi schis nepelnitas molas zeest. Gribu labpraht fawas pateesibas deht mirt!" —

Ja, — pati elle newareja breefmigatus moku riklus isgudrot, kahds toreis zilweli fawa paschgudribd prata pagatawot:

„Bende, peegreesi zeeschali fkruhwes!" Gundis eefauzas. „Peegreesi zeeschali; jo es redsu, la schi noscedsneeka zeetfirdiba ir besgaliga! — Waj dsirdi, peegreesi zeeschali!" —

„Newaru waitra," bende atbildja „afinis jau fen issprahgufchas pa pirkstu galeem!" —

Tomehr winsch wehl nehmas fkruhwes peegreesi stiprati, pee lam Otomars fahpju pilnu balfi eekleedjas.

Winsch panesa elles molas un zeeta trafiskas fahpes; bet mihlestiba uf Suziju dewa winam fpehku wifu, it wifu pazeest: jo winsch domaja:

„Sabal mirt, nekā ar apraipitu godu dsihwot." —

Kad nu teefneschi redseja, la ari schi prozedura nelo nelihdseja, tad pilskungs atkal eefauzas:

„Bende, — zepinat!"

Otomara kahjas nu tita no klutfcha un fkruhwem atfwabinatas, tad noschdinats uf kahda kola krehfla un sem kahjam pabahsta, kahda beesa, halti nodedfinata dselschu plahste.

Otomars eebrehzas flatu balfi un kleeedja:

„Nokaujot mani! — nokaujot mani! — Newaru waitrs schis fahpes pazeest!" —

Melaba fmalā peepildija teefas telpas, jo Otomara kahjas zeptin zepa un pee baltas plahtes palita pehdu ahda, fagrusdejusi un farah-wufees fchumura.

Otomars bija gihbfchanai tuwu. Gandrihs diwas stundas jau bija aistritejufchas, lamehr winsch tita mozits un spihdsinats.

Bet nu ari teefnefchi fatfchulstejäs un Gundis teiza :

Bende, nemi fcho noseedsneeku tagad fawä finä. Dseedini wina wahtis, un tad winsch buhs daubf mas iswefetojees, tad strahbasim tahtlaf. — Wedi to tagad fawä dsihwokli un efi usmanigs la neweens ar wina nefateeläs, un ja wajadfigs tad eeleez wina dselshos un eemeti to finamä zeetumä.

Bendes kalpi nu atswabinaja Otomaru no breefsmigajam fahpen un uszehla to stahwus, bet winsch newareja wairs noturetees uf lahjam, un taifijäs kristi semé, tapehz bendes kalpi panehma to uf rolam un aifnefa nefchus wina uf fawa pawehlneeka dsihwokli, tur tee wina nolika uf lahdu lawatschlu lahda masä fahnlambari kura logam ari bija dselshu restes preelshä.

Bende nu nehmas Otomaru ahrstët, nomasgaja wina bruhzes uu apfmehreja ta lahju apatfchas ar lahdu atwehfinadamu salwi, kura tuhlin atnehma nelaimigä, jaunä wihra kwehlofchäs fahpes. Tapat tas nomasgaja wifu meefu ar lahdu baltu schidrumu, kurfch tuhlin aiftureja tahtlako afins tezeschanu,

Tä tad breefsmigais, zeetärdigais bende wareja buht ari labs ahrstis. —

5. nodala.

Otomara tehwa nepelnitee lahfti.

Kamehr Otomaru mozija, tilmehr Luzija raudaja ruhltas afaras aifweenam eefauldamas :

„Otomar', — Otomar', — mans dahrgais Otomar', — tapehz Lew newainigam jazeech Til leelas fahpes! — Kungs Deews, waj tad neras wairs naw taifnibas pafaulé, waj tad nekur neatrodäs lahda glahbdama rola, las to waretu ispestit no schäm breefsmam?!”

Tomehr neweens nellaußijäs uf wina, schehlumu un waimanu pilneem wahrdeem. —

Beidsot wina krita fawam tehvam ap fallu un gauscham afaram luhhsäs :

„Dahrgais tehws, mehgini tatschu Tu ari pilskunga firde atmihlstinät! Tu jau fini, la Otomars ir pilnigi newainigs un la winsch manis deht zeech breefsmigas molas! — Ej, mihlais faldais tehws,

luhds stingros teefnefchus, lai wini Dtomaru atfwabina."

"Mihktais behrns," tehws atbildeja, "newaru, — newaru Tawu wehleſchanoš ipildit. — Dums japateizās Deewam, ka ari mehš neatrodameš tumſchajā pagraba. Es paſihstu fawa lunga zeeto ſirdi, un ſinu, ka mans luhgums padaritu winu jo niſnaku; tapeh; padodešs ſawam liktenim ar pazeetibu un zere ſ Deewa neiſdibinajamo ſchehlaſtibu!"

Luzija ſluhptija raudadama ſawa tehwa rolas un ſchehlu balſi teiza :

"Tehws, tu newari nemaš eedomatees, ziſ leelaš manas ſlumjaš un ziſ dſikas manas ſirdſaſpēš! Domehr gribu zere ſ Deewu un wina ſwehtam prahtam padotees!"

Tatſchu winas iſfamifchana bija leela ka neſinaja, kur dehtešs.

Wina dewaš ſawa ſchehluma karſtumā pee Dtomara tehwa ar taħdu paſchu luhgumu; bet ſchis atraidija Luziju ihſi un ſrupi, ſajidamš :

"Ej noſt no manam azim Tu nelaimēš un poſta neſeja! Weenigi tewiš deht manš dehšs zeefch taħdaš leelaš moſaš! — Ej noſt, un neraħdeš manā dſihwolkt! — Laħſti Tew, laħſti wiſoš laiſoš! — Tu eſi manu gimeni padarijuſe nelaimigu un to apraħwuſi ar kaunu un apſmeellu! — Es Dewi nolaħdu, — un Tu nedriħſti nelad mana deħla Dtomara ſeewa tapt; jo Tu eſi nelaimigā deenā un ſtundā dſimuſi; Tu eſi nelaimēš behrns!" Un nu wehl reiſ ſaku, — noſt no manam azim! — Uħrā iſ mana dſihwolkt!"

ſchee laħſtu waħrdi ſatreeza Luziju waj liħdſ pat ſemei.

Wina neatlika nekaš ziš; ka padotees ſawam ſaħpigajam liktenim un waimanat :

At, dahrgalaš, Tu maniš deht ween zeeti!

Tiſ miħleſtibas deht tew moſaš ſedſ!

Tew ſaurbj meeſu naglaš, zeete ſpeeti

Un tawa aģš tiſ breeſmu leetaš redſ!

Taſ zeeteš ween, gan Deewa miħktaš rolaš

Muħš iſpeſtiš no wiſam breeſmibam! —

Reiſ tatſchu beigſeeš Dtomara moſaš,

Un gaš buħš Gunda tuſſcham leelibam. —"

Beidſot, ka wina dabuja dſirdet, ka Dtomarš eſot wehl dſihwš un atrodoteš bendeš dſihwolkt, tad ta daudſ maš apmeerinajaš un dewaš pee bendeš, ſchi aſinſwiħra un luhdſaš, lai wiſch tatſchu apſchehlotoš un atkautu ſchaj laħdu waħrdinu parunāt ar Dtomaru un atkautu, ja

newairat, tatschu fahdus pahra azumirktus pee wina palikt.

„Newaru,“ ari wina atbilde flaneja, „newaru, jo negribu paspehlet fatu galwu. Tomehr es tewim apfolos, Otomara molas un zeeschanas la neta masinat un wina lopt tik labi, zit ween mana spehta stahw. Nelikschu wina ari wairs tumfchaja welwes zetuma, bet patureschu to pee tewim, un winam netruhts itin nelas lihfs nahkofchai teefas deenai! — Un to es fatu to daru. —“

Luzija nowilla selta grebsenu no pirfta un pasneedsa to bendem; bet fchis nenehma to pretl; fazidams:

„Ne, — ne, — paturi pati to. Man wina newajaga. Man pascham fudraba un selta deesgan, jo waj tad es esmu masumu uf winpafauli aifraidijis, par kuru galwam fanehnu deesgan prahwas sumas. Tomehr Otomaru gan newehletos par galwas teefu pahfinat, jo sinu, la winsch ir newainigs, un newainiga zilweta afinis isleet ir tatschu grehts. Tomehr atnahzi rihta ap fcho laiku, tad redseschu, waj newareschu Dewi pee wina eelaist. Bet Deewa deht, nepihlfti neweenam par fcho leetu ne weena pascha wahrdina, zitadi klahfees mums abeem flikti.“

„Buhfchu Dewi muhscham pateiziga,“ Luzija fazija. „Darischu la Tu esi fazijis. Nefazischu neweenam itin nelo par muhsu fatilfchanos, ne ari par manam zeribam, la dabuschu Otomaru redset.“

To fazijusi, wina aigahja dauds mas apmeerinata projam.

Bet otra deena, nofazita laika, eeradas ailal pee sinama bendes, tad fchis bija dauds laipnigals neta walar. Winsch sneedsa Buhzijai rolu fazidams:

„Otomars leel Dewi fweizinat un fagaida Dewi fawa lambaritt. Winam klahjas labali neta biju zerejis. Nu gan winsch drihs iswefekofees, un lai Deews dotu, la pa fcho laiku ihstais wainigais tittu atrasts un Laws Otomars palasts brithwa.“ —

To fazijis, winsch fatwehra Luzijas rolu un eeweda to sinama lambaritt, lura Otomars guleja. Winsch gan bija bahls un nopeetnis bet tad winsch eerandfija Luziju, tad pah wina feju pahrgahja preezigs fahrtums un wina-luhpas pasmaidija.

Bet Luzija nokrita zelos un uslika galwu uf Otomara kruhtim, raudabama gan preeku, gan fehru afaras.

Wini newareja eefahlumä ifrundat ne wahrdina. Weidsot Luzija tshufsteja:

„Mans faldais, dahrgais Otomar, tad Tu sinatu, la Lewis ir

ſchehl! — Eſmu iſleħjuſi daudſ, daudſ afaru Dewis dehl. Tomehr preezajos, kad Dewi atkal redſu un ſinu, ka Tu wehl eſi dſihws.

„Eſmu newainigs, Luzija,“ winſch klufu balſi atbildeja, tapeħs nebeħdajees par mani, laut ari man buhtu jamirſt. Staudiba un wiltiba grib muhs ſchirt, bet gan Deews muhs ſaweenos, ja ne ſchē wirs ſemes, tad tatſchu debefis.

Un tā nu wini farunajās lahdus azumirkkus un weens otru preezinaja, gan ar Deewa, gan zilweta wahrdeem.

Un kad tee wehl reiſ bija weens otram ſweħrejuſchi miħleſtibu un uſtizibu, tad Luzija uſzeħlās un Otomara peeri un muti wairal reiſes nobuſſchojuſi, iſgahja no maſā lambariſcha aħrā, jo bende bija jau diwas reiſes dewis ſihmi, lai ſleidsotees projam.

Luzijas ſirds nu bija puſliħdſ apmeerinata. Wina zereja ka Deews nebuħſchot winus atſtaht, bet ſawest kopā. Turpret Otomars domaja, zil faldi eſot zilwekam mirt kad winſch reiſ tā eſot miħlejis tā ſchis Luziju un Luzija winu.

Zil faldi mirt, kad zilwets reiſ ir miħlej's

Zil faldi liktees tumſchā lapinā;

Zil labi tam, kaſ liktenim ir ſpiħtej's,

To uſwahrejis dſihwes muħſchinā.

Zil labi tam, kaſ lapmalā war ſazit:

Nu deesgan dſihwots ſchini eelejā,

Kur afarinam wajag' daudſreiſ ſlazit

Pat puķu kronus, gruhtā ſlumjibā.

Zil faldi mirt, kad miħleſtibas rolās

Ir zilwets ſawā laikā duſejis,

Ko miħleſtiba preezinaja molās

Un winas kleħpi daudſreiſ klufejis.

Tā miħleſtiba paleeħ alaſch buhte,

Kaſ wiſu paneſt ſcheitan liħdſeja,

Un beħdu nakti ſpiħd tā gaiſcha ruhte,

Baur turu ſirdi gaiſma ſpiħbeja. —

6. nobala.

Otomara noteejajšana.

Bija jaula pawafara deenina.

Gewas seebeja, putnini dseebaja un gaifs pildijas faldam seebu fmarfcham.

Ari Dtomara masaja zeetuma lambaritt eefpihdeja pa logu atjaunotās pafaulēs gaifmas stari, lai gan Dtomara firds bija raischu un ruhpu pilna; jo fchodeen winam bija jaeet atkal stingrās teefas preekfchā un jaleelās fewi mojit un fpihdsinat. Tatfchu winfch domaja:

Gan drihs beigfees manas moķas, drihs klufchu attraiķis no no wifam zeefchanam un behdam, warbuht ka reis blehhiba nahķs gaifmā un wifē flawēs manu neaptraipito godu.“

Druzjin wehlati winfch tita aifweķs teefas preekfchā.

Schint reisē winfch eeraudfija ari fawu garidsneeku starp teefnefcheem fehscham, kufch Dtomaru usrunaja fchahdeem wahrdeem:

„Mihķtais behķs, dodī Deewam godu un iffaki pilnu pateefibu, tad nofchēhlo grehķus un zeeti ar pasemibu fawu nopelnito fodu, ka augstā teefa tew nofpreedķs. —

Tu jau fini, ka apzeetinata grehķineeka dwehfeli Deews neufsneķs fawā walftibā; tapehķ pahrlēķ labi, ka nerunaji melus, jo tew buhķ par latru nepareifķu wahrdu jadod atbildēfchana muhķfchigā Soga preekfchā.“

Dtomars atbildeja:

Zeenijamais tehķs, gan finu, ka neweens naw Deewa preekfchā taifnis, ari es ne; bet tahdu nofēegumu, par lahdu topu teefatķs, neefmu nelad padarijķs. Efmu newainigķs. Deews lai manai dwehfēlei fchēhligķs, ķā ari wifēem teem, ķas mani uf wiltigu wihķi apfuhķf un tihķo pehķ manas dshwibas!“

Garidsneēķs pafkatijās leelķotam ajim uf teefnefcheem; bet pilķķungķs Gundis fķarbu balķ eefauzās:

„Nedfirdeta fpihtiba un nedfirdeta beftauniba! — Wende, — greēf' fīķfnas!“

Un tuhlin bendes ķapi nowilķa Dtomaram drehbes, peefēhķa ķahķas un roķas pee ķahķa staba un nu bende panehķma ķahķu afu naķi un wilķa tfchētras reifes pahr muguru, no pleķeem eefahķdams, pee gurneem beigdamķs, un tuhlin parahbijās uf Dtomara muguras tfchētras farķlanas firihpas.

Dtomara fahpes gan nebija wifai leelas, jo naķķa afmens negahķja dķiki wīna meeķā, tomehr winfch nogida, ķa fchēem greēseeneem

feloſoſot tà fauktà fèfnas greeſhana, weena no breeſmigajam prozeduram, lahdu tilai ta laika meſchoniba wareja iſgudrot. Winſch domaja:
„Baba! nahwe nelà ſchahda meefas faboſaſhana.“

Winſch eefauzàs:

„Bende, pagaid, — man jarunà! —“

„Aha!“ pilskungs eeruhzàs, „tatſchu reiſ jarunà! — Nu tad teiz, laſ tew fafams!“

„Zeenita teeſa,“ Otomars fajija, „nemu wiſu wainu uſ fewi! Spreeſchat man fodu!“

„Tatſchu reiſ!“ pilskungs gawiledamu balſi eefauzàs. „Bende, lai winſch paleel wehl pee ſtaba, lamehr ſpreedums naw taiſiſt.“

Un tà ari notika.

Otomaram bija jaſtahw pee ſtaba, lamehr teeſneſchi omuligi farunajàs un weens otram paſkatidamees aſt, paſmaidija.

Bet ſpreedums ſkaneja:

„Otomars, ta fawa ordena nodewejs pelnijs nahwi, un winſch top triju deemu laika zaur ratu no dſihwibas uſ nahwi aiſraidits.“

Bendes kalpi nu atraſija Otomaru no ſtaba un aiſweda pirmaja zeetumà.

7. nodala.

Behgſhana.

Kad Luzija dabuja dſirdet, ta Otomars noteefats uſ nahwi, tad wina ſtaigaja aplahrt lã ehna; bet pilskungs Gundis gawileja un zereja, ja ne tuhlin, tad tatſchu wehlaki, flaiſto jaunawu dabuht fawa warã.

Turpreti Luzijas firdſſahpes bija leelas un neſſafamas; wina apſtaigaja un aploſchnaja wairal reiſes torna muhrus, kuroſ atradàs Otomara zeetums, bet lo ſche zilwela ſpehts ſpehja iſdarit; muhris bija ſeptinas pehdas beefs un neganti zeets. Wina domaja:

„Mi laut es waretu laut lahdã wiſhẽ atdarit zeetuma durwis un Otomaru glahbt, lã es tad pateiktos Deewam! —“

Wina prahtoja, un gudroja gan ſchã gan tà, bet pee gala ſpreeduma ta netika tà netika.

Weidſot wina tatſchu laut lo fewiſchẽu atrada proti klints kraujã,

ladas masas dselschu durwis, kuras shahweja lahdas trihs afis semafi par torna muhri un pa kuras wareja eelkuht lahda pagrabā, kas atradās taifni sem Otomara zeetuma.

Wareja nogihst, la fchis durwis reti lahdu reisi top atdaritas, jo winas bija stipri apsuhojufchas, tā la winas bija deesgan grusti eeraugamas.

„Kahdam mehrkin gan fchis durwis?“ tā Luzija jautaja. Sचे wajaga atrastees kahdam pagrabam, welwei, jeb ari gangim. — Ai, laut es spehtu winas atdarit, warbuht la pa winam waretu la ne la Otomaram tuwotees; warbuht la torni atrodās wehl kahdas zitas durwis, kuras eewed wina zeetumā. Ai, es nabaga meitene, laut man buhtu wairaf spehta, gan tad es winas uslaustu, gan tad faskal-ditu muhrus un welwes, gan tad atfwabinatu to, ko glabaju un aukleju firdi un dwehfele!“

Schint azumirli aisslahra kahda buhte winas plezu.

Wina atskatijas atpatak un eeraudhija kahdu wezu feetwinu few aif muguras shahwam.

La bija pils wahrte-farga mahte Ursula.

Wina usskatija jaunawu behdigam azim un tad teiza:

Rehs, reds meitin', la schint grehtu pasaulē eet! — Newainigus noteefa us nahwi kamehr blehschi un wiltneeki padshwo saki. Ta nu ari Otomaram jafagaida tihri par nelo fawa beidsamā stundina. — Paslatees ween meitin' us schim dselschu durwim, zil newainigu zilweku naw pa winam iswillti la lihki ahra; ziti tika eemest Gauja, zitus apehda putni! Kamehr fchis pilskungs sche walda, tikmehr newar neweens buht drofchs no nahwes un molam. Ai, — ai, — lai Deews ir schehligs, zil upuru winsch naw aprijis!“

„Bet pasatat man tatschu, kahdas telpas pa schim durwim war eelkuht?“ Luzija jautaja!“

„Ai meitin',“ wezene atbildeja, taifni „mitonu pagrabā“ kusch atrodās sem Otomara zeetuma, kura plahnā atrodās ari kahda luhla, pa kuru beigufchees zeetumneeki eekriht, tā fakot, paschi no fewis mitonu pagrabā. Reih ari es winā eegahju, bet otru reisi kaja buht newehlos. Kauli — kauli, — tihri kauli un zits nelas! — Des tam wehl nelaba smaka aismem pawifam elpu! — Bet tad ari redseju greestos luhlas klapi ar leelo aisschaujamo hulti un steeni. Kad fchs klapi attaisa, tad war eelkuht zeetumā, kura tagad Otomars fmoel.“ —

Luzijas ģērbis eedrebejās aiz preeka, un wina jautāja.

„Bet fakat man, mihiā mahmukina, kā juhs eeluwat pa ņim durwim?

„Gluschi weegli, winas jau ņen ņahw neaifņlehtas. Wajaga tilai labi wilkt un tad tās ateet tuhlin waķā.“ —

Luzija nu neņazija wairs ne wahrđina.

Wina pawadija wezeniti kađu gabalinu, bet tad atgreesās atpakaļ pee ņinamam durwim gribedama ismehtinat waj wezenites wahrđi eņot pateeņt un waj durwis ir atweramas.

Wina nu ari eeraudņija pee durwim kađu knopi, turu ņatweh-ruņi, willa durwis uņ ahtreeni, — un, — ai preeks, — winas ņahta kufstetes un peht maņ puhlem atwehras lehnām waķā, lai gan ņmagi un ņihwi, jo enges bija loti ņaruhņejuņas. —

Wina nu eegahja pa taht kađu ihķā gangi, kurņch eeweda minetā miroku pagraba.

Nejauka ņmaka aifņakra winas nahķs, un pa durwim eespihde-damee ņaules ņari atkahta winai breeņmigu ainu.

Galwas kauņi, lauli, mati un wezi ņatruhtdejuņchi drehtju gabali jauzās zits zaur zitu, un ņkurkas un ziti kufaini peemahjoja ņhe waj pa tuhtņoņheem.

Tomehr winas azis raudņijas uņ augņchu, gribedamas eeraudņit noņlehpumaino luhku un ai, tur wina jau parahđijas, tur bija ari leela dņelņchu bulķs ar ņteeni, tur bija neleelā dņelņchu klape, kura nu wehl winu ņķķihra no Otomara, no winas tumņchajā zetuma ņmal-dama drauga.

Miroku pagraba greeņti bija loti ņemi un Luzijai nenahķas gruhiti klapi attaiņit un tad, — tad, — ai preeks, eelkuht zetumā pee Otomara, kurņch eesahlumā isbijās un domaja ka gari kahtjot iņ plahtna laukā.

Winu laime bija til leela, ka eesahlumā tee newareja isrunāt neweena wahrđa, tilai preeka aņaras riteja paht winu waigeem. Beidņot Luzija elņoja:

„Dahrgais Otomar, behgņim, — behgņim! — Peht kahtdam minutem buhtchu atpakaļ un tad projam no ņchis elles, projam no neņchehtigā breeņmona, — projam uņ zitu ņweņchu weetu, tur tad liņņmees ņalaulatees un tad dņihwoņim preeķā un laimē!

„Ja, behgņim, mihiķā,“ Otomars klusu balņi atbildēja. „ņinu ņlepenas telas, pa kuram eht waram nepamaniti nokuht Kri-

muldas pili, gan labee laudis muhs tur usnems un mums netruhs nelas!" —

Luzija nu dewas atpakaļ uf fawu dshwokli, panehna lahdu naudas gabalus un lahdu wezu sobenu un tad sleidsās uf zeetumu atpakaļ behgt ar Otomaru projam, wispirms uf Krimuldas pili, kas wineem ari pilnigi isdewas. —

Tā miblestiba atrod zeku,
Pa kuru draugi staigāt war;
Un wada tos pa preeku leju,
Kas ustizibas tronus dar. —

8. nodala.

Weltigas puhles.

Otra deend tika wifs, wifs fagatawots uf Otomara noteefafchanu.

Pils pagalma widu tika falikti apaki koki, weenadi un otradi, uf semi, lahdu puspehdu weens no otra uf kureem noseedsneeku augfchupehdus, jeb atmugurifki uflift un tad ar ratu wispirms fadausit roku un lahju kaulus, tad beidsot dot ar to pa noseedsneeka kruhtim ta faukto „schehlastibas gruhdeenu," gaur kuru tad ari nelaimigais zilwels beidsās. Schis fods bija no wisbreefmigalajeem un gruhstakeem. Noseedsneeku wareja wahrdsinat, ja patihkams, wefelu deenu, jo kamehr wehl nebija schehlastibas fpehreens dots, winfch wehl dshwoja, zeesdams besgaligas fahpes.

Un neween semas lahrtas laudis tika toreif uf fchahdu wihfi noteefati, bet ari augstakas fchfiras wihri, par peemehru Patkuls, kas Widsemes wehskure fawa laikā fpehleja tik lelu lomu.

Bet nu ari Otomaram wjadseja fcho breefmigo fodu zeest.

Seels pulks brunineeku, teefnefchi weetejais garidsneeks un bende bija nostahjuschees ap foda weetu.

Wifu azis raudsfjās uf zeetuma pusi, no kureenes Otomaram wjadseja nahft.

Bet ai, — opbrusotee wihri atnahza tulfcham rokam un pasinoja pilskungam, ka noseedsneeks efot isbehdfis.

Wifl klahtefoschee farahwas un pilskunga Gunda dufmas bija bes robescham. Wispirms winfch usbruka bendem, kleezdams:

„Suns, gahdà man behgli rokà, jeb es liffchu tew pafcham nozirfi galwu!“

Bet bende meerigu balfi atbilbeja :

„Naw mana darifchana; esmu tilai augnàs teefas fpreeduma ispilbitajs, bet ne zetuma fargs?“ —

Pilskungs greefàs nu pret garidsneeku, brehkdams :

Redfi nu, tahdi ir Lawi lolojumi, tawas draudses lozefki! —

Waj tilai neefi ari pats wainigs, pee noseedsneeka behgfchanas? —

Se, — to?!“ —

„Esmu tilai par fawu awju dwehselem atbildigs, bet ne par winu schiglajam lahjam“, garidsneeks weenteefigu balfi atteiza.“
Peeluhkojat, ka ne-eebrauzat pafchi beslaira ellè!“ —

Schee wahrdi fakaitinaja pilskungu wehl wairaf.

Winfch nolamaja wifus klastefofchos un tad eezirtàs fawà dshwolkt.

Bet ari wifì ziti isflihda un aifgahja, preezigam firdim, ikweens uf fawu pufi. —

Ai un tad Gundis dabuja finat, ka ari Luzija wairs neatrodotees pilt, tad winfch tilo nepalika aif dufmam ahrprahigts.

Winfch padfina pilsuftraugu, ka ari Luzijas tehwu un aifleedja teem rahditees pili.

Bet tas wifs neko nepalikhseja; Otomars un Luzija bija un palika pajudufchi, lai gan winfch pehz teem lifa mellèt deenà un nakti.

Bet es domaju, ka, ja lahds ari winu ufsturas weetu finatu, tomehr bahrgajam Gundim to neatklastu.

9. nodala.

Modeweja alga.

Pehz lahdam deenam eeradàs Turaidas pili lahds fwefchs brunineeks un wehlejàs ar pilskungu runat.

Winfch tila eeweis pilskunga dshwolkt un laipni fanemts.

Swefchais brunineeks nu nehmas Gundim stahst, ka fchis finot, kas flepno gangi eenaidneekem parahdijis un atwehris. Starp zitu winfch teiza :

„Atminatees labi zeenits pilskungs, ka juhfu deenesia stahweja

agrafi lahds wihrs, wahrda Justis, un kuru juhs preefch lahdam nebekam atlaidat no deenesta, tapeh3 la winfch neispildija fawus peenahkumus un bija padewees netiklai, palaidnigai dshwei. Schis nu ir tas ihstais nodewejs un neweens zits: Ja nu juhs man malfajat 300 dalderus, tad atwedifchu wihu fchurpu un juhs warat ar to darit, kas pascheem patihlas." —

Pilskungs Gundis us fweeschineeka wehsti noklausijees, fajija:

300. Dalderus gan Jums nemalfaschu, jo fchi negantneeka funa dwehfele naw tik daub3 wehrts bet gan 200. Tomehr pirms ne, kamehr nebhfat sinamo wihru atwedufchi fchurpu. —

„Labi, lai noteek ta,“ fweeschais brunineeks atbildeja.

„Bet nu pasakat man fawu wahrdu un no kureenes Juhs efat?“ Gundis jautaja.

„Mani fauz Rudolfu un esmu Augstroses pilskungs.“

„Preezajos koti Juhs red3ot, un preezajos ari, ka nu tatschu reif ihstais nodewejs buhs rok3a un fanems fawu algu; bet waj newarat man pasagit, kas tee tahbi bija, kas preefch lahdam deenam manai pilij usbruka?“

„Baru gan,“ — Rudolfs atbildeja, „tee bija Zehfu pils brunineeki, kuru3 Justis bija usfkubinajis Turaidas pilij usbrukt, to eenemt un islaupit, gribedam3 Jums atreebtees. Bet peh3 tam wini to padfina un nu tas atrod3s man3 deenesta.“

„Pateijos koti,“ Gundis fajija, „bet ta Juhs dabujat sind, la winfch ir flepna ganga usrahditajs?“

„Winfch pat3 man wifu atklahja, leelidamees un preezadamees, la efot Jums ta faspih3tejis.“

„Ah“, Gundis eesauz3s, „gribu jums dot 300 dahlderus, ja juhs man to triju deenu laik3 atrihtojat fchurpu!“

„Labi“, — tas notiks. —

Un ta ari notila.

Justis tila sem stingras apfard3ibas atwestis no Augstroses us Turaidu, zeetum3 cemesis un peh3 lahdam deenam noteefats us nahwi. —

Bet us lahdu nahwi?

Us gruh3tu, gruh3tu, mo3u pilnu nahwi! —

Winfch tila eebah3s lahda dselschu wehrst, galwa islais3ta zaur wehrfcha muguru zauri, durwis, kuzas atrad3s wehrfcha weenos fahnas, aistais3tas zeeti un tad pamajam fadedsinat3, jeb labaki fafot,

fagrausdets, jo sem wehrfcha tika arweenu kurinata uguns, kamehr noseedsneeks nebija islaidis garu.

Tà nu beidsàs ihstais nodewejs Justs, garas, gruh̄tas, breefmi-gas molas zeesdams.

Wina meefas atleelas, tika fawah̄ttas un pahrmestas fargmuhrim pahri putneem un issalkufcheem wilkeem par baribu. —

Somehr naw jadomà, ka toreis Turaidas pilt atradàs tikai lahdi moku rih̄ki ween, lahdi fche mineti — ne, — tur moku rih̄ku kambari, jeb pagrabà atradàs wehl dauds̄ ziti, daschnebaschadàs formàs un weidos. Tur stahweja tà fauktà „dselschu mahte jeb fwehtà jumprawa“, kuru wareja attaišit wakà, tad noseedsneeku eelikt stahwus eefchà un afam naglam, kuras atradàs dselschu mahtes galwà, isdurt azis un padarit zilweku allu. Bes tam wehl bija redsams dselschu sah̄bats, kurà eebah̄ja zilwela lahju un tad eeleh̄ja iskaufetu fwinu eefchà, kas padarija moželka fah̄pes til leelas, ka tas ne reti pamira jeb ar isteiza to ko teefa pageh̄reja, weenalga melus, jeb pateefibu.

Tad wehl bija redsamas pletnes dselschu naglam galà, tà ari dselschu rih̄ktes un zirpi, bes tam wehl rinki ar dseloneem, stangas un naschi, kà ari fkruh̄wes un ih̄leni ar atflabargam.

Bet labi tam zilwelam, kura meefàs fchee moku rih̄ki nedabuja fpeefstees, eefostees un tad fadragat un fabojat.

10. nodala.

Islih̄dsinafchanàs.

No fchi laika pilskungs Gundis palika lehnaks.

Wina firds apšina fah̄la to apfuh̄djet un wina noseegumus pahrmest.

Winam palika godiga brunineeka, Luzijas tehwa, pilsufrauga un Otomara koti s̄chehl.

Winfch wehlejàs tos dabuht atpakat Turaidas pilt un islabot wezas kluhdas un padarito netaišnibu.

Beidsol winam isdewàs issinàt, ka Otomars un Luzija atrodotees Krimuldas pilt, tur ari winu wezaki efot eestah̄jufchees pilskunga deenestà.

Winfch nu pats dewàs uf Krinuldas pili un luhdja tos nahkt uf Turaidu atpalať, fajidams :

„Mani miħtee draugi un beħrni, efmu Jums padarijıs leelu netaiřnibu, tapeħz luhdju peedodat man wifu kaunu un kaunu, to es Jums efmu fawá aħtrřrdibá un pahrřteigumá uřtrahwis. Gribu greest wifu par labu, gribu buħt Juħfu draugs un teħws. — Bet Juħs jaunee laudis, lai Juħs tizetu, ka mani wahrđi ir pateeř, tad nořwinat řhepat laħsas un fanemat řho laħsu dahwanu.“

Un winfch nořkattija 500. dalderus Otomaram un Lujjai uf galda, Krinuldas pilřkunga preeřřhá; bet pilřsuřraugu un finamo bruni-neeku apdahwinaja lauru ar 50. baldereem.

Řhis dahwanas bija preeřřch ta laika řoti leelas un no leela řwara.

Bet Otomars fajija:

„Beenits pilřkungs, — pateizamees no řirds par Juħfu dahwanam, tomeħr weħletos tur laħsas řwinet, tur mana un Lujjas miħleřtiba uřseedeja, tur efam preezajuřchees, bet ari behđajamees un zetufři. — Tur, tur nu gribam atkal eefahťt preeřigu laimigu dřihwi un aiřmirřt wejás nepatihlamas leetas.“

Pilřkunga Gunda ařis atřpiħdeja preeřs, un winfch teiza:

„Ja, — mani beħrni, tá lai nu ari noteel. Raħlořhá řweħt-deená Juħs mahžitajs falaulás un Juħfu laulibas laimi neweens netraugės.“

Winfch nu dewàs atpalať uf Turaidu.

Bet lad otra deená mafais pulřinřch eeradás Turaidá, tad wiři pilř laudis gaħja winam pretť un apřweizinja to.

Pilř wahrđi bija nopuřřřkoti karogeem un wiku dřihwolki iřgresnoti puřem un křoneem.

Ari pats pilřkungs nahja faweem apalřřhneekeem pretť, fneedja wineem rolu un fajija:

„Geřahřřim nu jaunu, jauki dřihwi, un nepeemineřim wairs wejas leetas. Un redřat, moku riřku lambari řlehřřřu uf wiřeem laiķeem, muħřu atkalredřeřřanai par muħřřigu peemiku, par řihmi, ka eeřahřam tá řatot, jaunu, labaku dřihwi.“

Un tá ari notila.

Ro řři laika naw wairs neweena žilwela ložekki Turaidá ar řheem riħķeem řtalpiti, graiřiti, lauřiti, dedřinati un urđti, bet moku riřku lambars tika no pařřa pilřkunga aiřřlehģts uf wiřeem laiķeem tur wini

ar laiku faruhfeja, fatruhdeja un faščķihda, tā ka ne pehdaš no teem wairs natw useetamaš.

Tilai wezee muhru drupas un atleekas mums atgahdina, ka ņče waldijuņi reiņ brunneeziabas godiba, bet ari brunneeziabas patwariba, warmahziiba un ņodiba. Ja :

Tumņčee laiki pagahjuņči,
Jauna gaiņma iņplatāš ! —
Molu riħķi iņgaiņuņči
Welna pilnaš lamataš.

Riħķies, ņiangas, naņči, kaħķi
Nu pee duņaš gahjuņči,
Salausti ņaħw breeņmu aħķi.
Bendes pelle Ķahjuņči ! —

Jumprawas un laulu lauņči
Dņeloni un paħtagaš,
Zirpi, irbi, meeņaš grauņči
Dņiħwo weħl til paņalāš.

Ķi juħš muħri wezee muħri,
Kur palika brunneeķš ? —
Kaš ņčheit augņti zehla duħri,
Rā jau laika ņiħrineeķš. —

Kur palika brunnaš, ņpaķi ?
Kur palika lumeliņņč ?
Iņputej', un wiņš, kā ņpaķi,
Paņuda wiņš jaukumiņņč.

Daika gaita grauņa, nehma,
Juħņu leelos ņiħprumuš !
Sagruħt juħņu pilim leħma
Aprihdama greņnumuš. —

Ķiņraudama juħņu godu
Ziħdņi muħņčib's juħriķā ; —
Wairodama juħņu ņodu,
Kaħd kaš biķat muħņčiriķā ? —

11. nobala.

Otomara un Luzijas lahsas.

Bija jauka fwehtdeenās deenika.

Basnīzas tornī swans aizināja laudis uz deewkalpofšanu, bet ari Otomaru un Luziju pee fwehtā altara, uz laulības eefwehtifšanu, uz faweenofšanuš uz wifu muhschu. —

Staištala bruhtes pahra gan nebija neweens redsejis, Turaidā lahs šchis bija.

Luzija seedeja tā rose un Otomars tā jafminu zers, — lai gan bija isžeetis til daudš molas un behdas.

Bahrim gahja papreekschu pats pilskungs, wifā brunineeka gresnumā un gara, gara, gresna lahsineeku rinda fekoja jaunajem pakat, un neweens gan neatradās tajā šas wineem nenoweletu laimi, preezigu nahlotni un ilgu muhschu.

Un fchee wehlejumi ari peepildijās.

Otomars un Luzija dšihwoja laimīgi un ilgi Turaidā un peedšihwoja behrnus un behrna behrnus un Deewa fwehtiba dufeja uz winu galwam. —

Bet nu jau dus daudš gabus til labi, Turaidas pilskungs, tā brunineeki, til labi Otomars, tā ari Luzija wehfajā semes klehpt un truhdalina pastrahdaja ari pee wineem fawu darbu, tomehr uz winu lapeem ir usaugufchi leeki, fpehzigi ofoli, klawas un leepas, un tad wehfmīna winu lapas purina, tad warbuht ari winas pastahsta zita zītai wezu laiku notkumus un zilweku liktenus, winu zefšanas un behdas, bet ari winu preekus un mihlestības uswaras. —

23776

74

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309106386

